

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Yhtenäisten opiskelukäytänteiden toteutuminen Laurea-ammattikorkeakoulun Hyvinkään ja Tikkurilan liiketalouden P2P-koulutuksissa

Komulainen, Liisa

2017 Laurea

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Laurea-ammattikorkeakoulu

Yhtenäisten opiskelukäytänteiden toteutuminen Laurea-ammattikorkeakoulun Hyvinkään ja Tikkurilan liiketalouden P2P-koulutuksissa

Liisa Komulainen
Tradenomi
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2017

Liisa Komulainen

Yhtenäisten opiskelukäytänteiden toteutuminen Laurea-ammattikorkeakoulun Hyvinkään ja Tikkurilan liiketalouden P2P-koulutuksissa

Vuosi

2017

Sivumäärä

31

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan, millaisia yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia on Laurea-ammattikorkeakoulun kahdella eri kampuksella järjestettävässä liiketalouden P2P-koulutuksessa. Työelämän muutoksessa ja kehityksessä siirrytään entistä itseohjautuvampaan suuntaan, jolloin myös koulutuksen on vastattava uusiin haasteisiin. Projektioppiminen on tästä syystä noussut haastamaan perinteistä luentoperustaista oppimista. Aikataulutettujen opettajavetoisten luentojen sijasta opiskelijat toimivat itseohjautuvasti pienissä ryhmissä oikean ongelman parissa. Laureassa projektioppimisesta käytetään lyhennettä P2P, peer to peer, eli vertaiselta vertaiselle.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa Laurea-ammattikorkeakoululle uutta tietoa ja uusia kehittämissideoita. Molemmilla kampuksilla opiskelien näkökulma koulutuksen kehittämiseen on kyseisessä ammattikorkeakoulussa uusi, vaikka näillä opiskelijoilla on hyödyllistä tietoa koulutuksien vertailun perustaksi. Hyviä ja kehittämistä kaipaavia puolia kartoittamalla on mahdollisuus löytää keinoja entistä toimivampaan ja tasalaatuisempaan P2P-koulutukseen.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu Laurea-ammattikorkeakoulussa käytössä olevasta Learning by Developing-oppimismallista sekä projektioppimisesta. Tässä opinnäytetyössä käsitellään myös P2P-koulutuksen syntyä, kehitystä ja nykypäivää. Tutkimuksellinen osa toteutetaan tutkimushaastatteluna, jossa haastatellaan pääasiassa kampustaan opintojen aikana vaihtaneita opiskelijoita, joilla on kokemusta sekä Hyvinkään että Tikkurilan kampuksilla opiskelusta. Lisäksi haastatellaan näiden kampusten kehittämispäälliköitä, ja sitä kautta selvitetään kohtaavatko kehittäjien visiot ja käytäntö P2P-opiskelijoiden arjessa.

Tutkimuksen perusteella tarvetta varsinaiselle P2P-koulutusten yhtenäistämiseksi ei ole. Kuitenkin kampuksille suositellaan yhtenäisen prosessikuvauksen luomista selkeyttämään projektiopintojen sisältöä sekä varmistamaan opintojen tasainen laatu. Opiskelijoiden ja kehittämispäälliköiden näkemykset kohtasivat kehittämiskohteiden osalta hyvin.

Asiasanat: projektioppiminen, liiketalouden P2P, koulutuksen kehittäminen

Liisa Komulainen

Integration of P2P business studies between Tikkurila and Hyvinkää campuses at Laurea University of Applied Sciences

Year	2017	Pages	31
------	------	-------	----

The goal of this thesis was to establish the similarities and differences between the P2P-based business studies provided in two campuses (Tikkurila and Hyvinkää) of Laurea University of Applied Sciences. Working life is changing towards lower hierarchy, a higher degree of digitalization, and a higher degree of in-dependency and self-regulation, which means that education must respond to these new challenges. Project-based learning has therefore risen to the challenge traditional lecture-based learning. Instead of teacher-centered scheduled lectures, students work in small self-organized groups with real challenges from local businesses. Since the learning theory behind this project-based learning is peer-to-peer learning, this education is abbreviated as P2P at Laurea University of Applied Sciences.

The aim of this thesis was to produce new insight and ideas for the development of P2P education at Laurea University of Applied Sciences. Even though both campuses have applied the P2P method to their business education, research on the experiences of students and the development managers is a new approach. The students, especially, provided useful information for the comparison of the P2P education on both campuses. By mapping the successful ideas and the aspects requiring further development, the aim was to find ways to improve quality and consistency between the two campuses.

The research methods used were based on qualitative methods, such as interviews and analysis of the curriculum materials. The theoretical framework of students' learning consists of the Learning by Developing method as well as the peer-to-peer and project learning methods. The qualitative research was carried out by interviewing students and development managers at both campuses. The interviewed students had transferred their main location from one of the other campuses, and, therefore, had experiences of both campuses. The successful practices and the development needs were identified by comparing the development managers' visions and the practical experiences of the P2P students.

The opinions of the students and the development managers on the potential improvements were very coherent. According to the study, there is no urgent need for the harmonization of the P2P education programs between the campuses. However, it is recommended that the process descriptions are unified in order to clarify and make the content more precise thereby, ensuring the harmonized quality of the studies on both campuses.

Keywords: project-based learning, business P2P, development of education

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Tausta	6
1.2	Tutkimusongelmat	6
1.3	Tutkimuksen rajaus ja käytetyt menetelmät	7
1.4	Tavoitteet	7
2	Koulutuksen eri menetelmät vastaamassa muuttuviin työelämätarpeisiin	7
2.1	Koulutuksen tavoitteena osaamisen tuottaminen	8
2.2	Learning by Developing - työelämävalmiuksia käytännönläheisellä tavalla	8
2.3	Projektioppiminen - opiskelijoiden välinen vuorovaikutus keskiössä	9
2.4	P2P - työelämälähtöisissä projekteissa oppiminen	9
3	Laurea-ammattikorkeakoulu	10
3.1	Laurea-ammattikorkeakoulu lukuina	10
3.2	Pääasiallisen toimipisteen vaihto opiskeluaikana	10
3.3	Liiketalouden koulutus Laureassa	11
3.4	Liiketalouden P2P-koulutus Laureassa.....	11
3.4.1	Tilastollisia eroavaisuuksia P2P:n ja mainstreamin välillä.....	12
3.4.2	P2P-opintojen rakenne Hyvinkään kampuksella	14
3.4.3	P2P-opintojen rakenne Tikkurilan kampuksella.....	14
4	Tutkimus	15
4.1	Tutkimusmenetelmä.....	15
4.2	Tutkimuksen taustat.....	16
4.3	Tutkimuksen eteneminen	17
4.4	Tutkimushaastattelun haasteet.....	17
4.5	Esihaastattelut.....	18
5	Tutkimustulokset	18
5.1	Tutkimuksen luotettavuus	18
5.2	Opiskelijoiden vastaukset.....	18
5.3	Kehittämispäälliköiden vastaukset	21
6	Johtopäätökset ja kehitysehdotukset	22
	Lähteet	24
	Kuviot.....	25
	Liitteet.....	26

1 Johdanto

Työelämän muutoksessa ja kehityksessä siirrytään entistä itseohjautuvampaan suuntaan, jolloin myös koulutuksen on vastattava uusiin haasteisiin. Projektioppiminen on tästä syystä noussut haastamaan perinteistä luentoperustaista oppimista. Aikataulutettujen opettajaveikkojen sijasta opiskelijat toimivat itseohjautuvasti pienissä ryhmissä oikean ongelman parissa. Laureassa projektioppimisesta käytetään lyhennettä P2P, peer to peer, eli vertaiselta vertaiselle.

Aiemmin P2P:n kehittämistä on lähestytty opinnäytetöissä ammatillisen opettajakoulutuksen opetusharjoittelun kautta (Juujärvi 2010), ryhmätyöskentelyn kehittämisen kautta (Jaara 2011) sekä opiskelijoiden kokemusten kautta (Niemi & Suominen 2014). Toimipistettä vaihtaneiden opiskelijoiden näkökulma on uusi, ja molemmilla kampuksella opiskelleilla on hyödyllistä tietoa koulutuksien vertailun perustaksi.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu Laurea-ammattikorkeakoulussa käytössä olevasta Learning by Developing-oppimismallista sekä projektioppimisestä. Tutkimuksellinen osa toteutettiin tutkimushaastatteluina, joissa haastateltiin pääasiallista kampausta opintojen aikana vaihtaneita opiskelijoita. Kyseisillä opiskelijoilla oli kokemusta sekä Hyvinkään että Tikkurilan kampuksilla opiskelusta. Lisäksi haastateltiin näiden kampusten kehittämispäälliköitä, ja sitä kautta selvitettiin kohtaavatko kehittäjien visiot ja käytäntö P2P-opiskelijoiden arjessa.

1.1 Tausta

Opinnäytetyön aihe valikoitui sillä perusteella, että opinnäytetyön tekijä on itse toimipistettä Hyvinkäältä Tikkurilaan vaihtanut opiskelija. Tekijä koki, että vastaavilla opiskelijoilla on tärkeää käytännön tietoa aiheesta. Kyseisestä aiheesta ei myöskään ollut olemassa aiempaa tutkimustietoa.

Opinnäytetyö liittyi Laureassa käynnissä olevaan prosessiin käynteiden yhtenäistämisestä. Opinnäytetyön avulla voitiin tuottaa materiaalia sen tueksi.

1.2 Tutkimusongelmat

Tutkimuksen pääongelma oli: millaisia yhtenäisyyksiä ja eroavaisuuksia on Hyvinkään ja Tikkurilan liiketalouden P2P-koulutuksissa?

Lisäksi selvitettiin:

- Tulisiko P2P-linjojen olla yhtenäisemmät?
- Mistä syystä opiskelijat vaihtavat pääasiallista toimipistettä opintojen aikana?

1.3 Tutkimuksen rajaus ja käytetyt menetelmät

Tutkimus rajattiin koskemaan vain pääasiallista toimipistettä kesken opintojen vaihtaneita opiskelijoita. Tämän rajatun opiskelijajoukon yhteystiedot saatiin Laurealta tietopyynnön kautta. Lisäksi haastateltiin kampusten kehittämispäälliköitä.

Tutkimuksessa käytettiin kvalitatiivista, eli laadullista tutkimusta. Kyseinen menetelmä oli sopivin siitä syystä, että vastaajajoukko oli pieni. Haastatteluosuus toteutettiin puolistrukturoituna teemahaastatteluna, jolloin kysymykset olivat ennalta määriteltyjä, mutta vastaaminen vapaata. Tällöin vastauksia ei oltu rajoitettu esimerkiksi valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla.

1.4 Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa Laurea-ammattikorkeakoululle uutta tietoa ja ideoita liiketalouden P2P-koulutuksen kehittämisen tueksi. Vertailemalla hyviä ja kehittämistä kaipaavia puolia oli mahdollisuus löytää keinoja entistä toimivampaan ja tasalaatuisempaan P2P-koulutukseen. Tutkimus oli osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä.

Tutkimusosassa erityisesti opiskelijoiden vastauksista toivottiin nousevan esille tiettyjä teemoja, joihin kehittämistoimenpiteitä tulisi keskittää. Vastausta toivottiin myös siihen, miksi toimipisteiden välisiä vaihtoja tapahtuu. Kehittämispäälliköiden vastausten toivottiin tuovan selkeyttä siihen, miten opintoja ollaan lähitulevaisuudessa kehittämässä, ja ovatko sisällöltään yhtenäiset P2P-koulutukset tarpeellisia.

2 Koulutuksen eri menetelmät vastaamassa muuttuviin työelämätarpeisiin

Työelämän normit ovat muuttumassa enemmän ajasta ja paikasta riippumattomaksi, ja sitä kautta myös koulutuksen työelämään valmistavuuteen on tullava muutoksia. Erityisesti koulutuksen ja yritys yhteistyön merkitys on korostunut. Tässä luvussa käsitellään koulutuksen nykyisiä tavoitteita sekä avataan opinnäytetyön kannalta keskeisimpiä käsitteitä.

2.1 Koulutuksen tavoitteena osaamisen tuottaminen

Ennen koulutuksen pääasiallinen tarkoitus oli tiedon tarjoaminen. Nykyään se ei pelkästään riitä, vaan pyrkimys on osaamisen tuottaminen (Vesterinen 2011, 17). Uusista pätevyys- ja osaamisvalmiuksista on alettu kutsua nimillä ”työelämälähtöinen osaaminen” ja työelämätaidot”, jotka viittaavat työelämän muutokseen opintojen sisällön suhteen (Vesterinen 2001,11).

Opetusministeriö asetti kehittämissuunnitelmassaan 1995 tavoitteeksi työelämätaitojen kehittämisen vuosille 1995-2000. Myös uuden koululainsäädännön keskeisenä ajatuksena on yhteistyö sekä elinkeinoelämän että muun työelämän kanssa. Ammattikorkeakoulutukset syntyivät vastaamaan näihin tarpeisiin. Näin ollen ammattikorkeakouluilta odotetaan kehittymistä juurikin uudenlaisiin sisällöllisiin ja pedagogisiin ratkaisuihin. (Vesterinen 2001, 11-12.)

Yleisesti tunnettu ongelmaperustainen oppimismalli eroaa hieman Laureassa käytössä olevasta kehittämispohjaisesta oppimisesta. Kehittämispohjaisen oppimisen mallista on Laureassa erotettu vielä projektioppiminen omaksi P2P-käsitteeksi.

2.2 Learning by Developing - työelämävalmiuksia käytännönläheisellä tavalla

Laureassa on käytössä kehittämispohjainen oppimismalli, josta käytetään nimitystä Learning by Developing. Se kehittää opiskelijoiden työelämävalmiuksia käytännönläheisellä tavalla. LbD-malli näkyy Laureassa muun muassa luovan ongelmaratkaisukyvyyn kehittämisessä erilaisissa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohaasteissa, nykyaikaisina oppimisympäristöinä ja verkostojen luomisena jo opiskeluaikana. Myös yrittäjyyteen kannustetaan vahvasti. (Laurea 2015, 34.)

LbD-oppimisen perusta on työelämäyhteistyö ja tutkimuksellisen kehittämisen näkökulma. Opettajat nähdään kanssaoppijoina ja osaamisen kehittymisen tukijana. LbD-malli nojaa siihen, että opiskelija ottaa itse vastuuta oppimisestaan, sekä ja huolehtii ja arvioi omaa ja ryhmänsä kehittymistä. (Kallioinen 2008, 40.)

LbD:n haasteita ovat paitsi opiskelijoiden yksilöllinen halukkuus ja kyky sitoutua opiskelemaan mallin mukaisesti, myös opettajien motivaatio. Myös työelämäyhteistyö luo haasteita, sillä yritykset eivät välttämättä näe yhteistyötä opiskelijoiden kanssa yhtä merkityksellisenä. (Kallioinen 2008, 40.)

Kehittämispohjainen oppiminen ja ongelmaperusteinen oppiminen ovat keskenään samankaltaisia, mutta näissä on myös löydettävissä eroja. Selkein niistä on se, että LbD:ssä pidetään

autenttisuutta erityisen tärkeänä arvona, kun taas ongelmaperustaisessa oppimismallissa ei tätä erikseen korosteta. (Vyakarnam & Illes & Komos & Madritsch, 32.)

2.3 Projektioppiminen - opiskelijoiden välinen vuorovaikutus keskiössä

Projektioppimista, eli englanniksi project-based learning, on tutkittu eri tavoin 1970-luvulta alkaen. Teknologian lisääntyessä se on noussut ajankohtaiseksi tutkimusaiheeksi (Vesterinen 2001, 17). Projektioppimisen teoreettinen lähtökohta ei ole yhteneväinen, mutta useimmiten se liitetään konstruktivistisiin oppimisteorioihin sekä kognitiiviseen että motivaatiopsykologiaan. Siihen liittyy myös käsitys opiskelijan itseohjautuvuudesta sekä aktiivisesta oppimisesta. Oppimisen organisoinnin lähtökohtana pidetään opiskelijoiden keskinäistä vuorovaikutusta. (Vesterinen 2001, 22.)

Kehittämispohjainen oppiminen, projektioppiminen ja ongelmaperustainen oppiminen ovat kaikki toistensa kaltaisia oppimismuotoja. Projektioppimista pidetään monesti ongelmaperustaisen oppimisen yhtenä joko menetelmällisenä tai pidemmälle kehittyneenä muotona. Projektioppimisessa korostetaan nimenomaan oppimistilanteiden oikeita asiakaslähtöisiä työelämän kehittämistilanteita. Oppimisprosessi tapahtuu käytännön ja teorian yhdistelmällä, pienryhmissä työskentelemällä ja vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden ja työelämän edustajien kanssa. (Vesterinen 2011, 29-31.)

2.4 P2P - työelämlähtöisissä projekteissa oppiminen

P2P- toimintamalli sai alkunsa Hyvinkäällä vuonna 2008, jolloin perinteisen liiketalouden koulutuksen rinnalle perustettiin työelämlähtöisissä projekteissa oppimisen malli. Uuden liiketalouden koulutuksen sisänaajo Hyvinkäällä tuli mahdolliseksi yksikön eri toimijoiden yhteistyöllä, mutta se vaati myös kulttuurista muutostyötä uudistamalla perinteistä opettaja-oppilasmallia. Uuden koulutuksen tarkoitus oli myös nopeuttaa Laurea-ammattikorkeakoulun LbD-mallin jalkautumista. (Lääveri, Korkalainen, Oinonen & Oyer 2014, 12.)

Projektimuotoisen mallin tavoitteena oli vastata paremmin työelämän nykyisiin tarpeisiin, ja ottaa käyttöön uusia, tuoreita kasvatuksen ja koulutuksen menetelmiä, joissa oppiminen tapahtuu projekteissa. Nimeksi tälle uudennlaiselle liiketalouden koulutuksen muodolle tuli peer-to-peer, eli vertaiselta vertaiselle, lyhenteenä P2P. Projektit tehdään täysin työelämlähtöisesti, joka tarkoittaa sitä, että projektit ovat todellisia ja ne tehdään yritysten tarpeisiin. Opiskelijaryhmä toteuttaa projektin tuloksena yritykselle ratkaisun ongelmaan. (Oikkonen 2011, 42-43.)

3 Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulu on Uudellamaalla toimiva ammattikorkeakoulu, jonka opetuksessa noudatetaan Learning By Developing-mallia. Laureassa liiketalouden koulutusta järjestetään useilla kampuksilla ja hieman toisistaan eroavin tavoin. Tässä luvussa käsitellään Laurea-ammattikorkeakoulua ja P2P-koulutusta muun muassa erilaisten lukujen kautta, sekä avataan tarkemmin mitä projektiopiskelu käytännössä tarkoittaa.

3.1 Laurea-ammattikorkeakoulu lukuina

Laurea-ammattikorkeakoulu toimii seitsemällä kampuksella Uudenmaan alueella tarjoten ammattikorkeakoulututkintoon johtavia opintoja. Tutkintojen laajuus on 210 tai 240 opintopistettä ja opintojen suorittaminen kestää noin 3,5-4 vuotta. Tutkintoja voi suorittaa päivä- tai monimuoto-opiskeluna. (Laurea 2015a.)

Laurea on osakeyhtiö, jonka liikevaihto on noin 50 M€. Opiskelijoita Laureassa on lähes 8000, ja organisaatio työllistää noin 500 henkilöä. Opiskelijat ovat mukana vaikuttamassa ja kehittämässä Laurean toimintaa yhdessä henkilöstön kanssa. (Laurea 2015b.)

Laurean opinnoissa korostetaan erityisesti työelämälähtöisyyttä ja kannustetaan yrittäjyyteen. Vuonna 2012 Laureassa syntyi yhteensä 22 opiskelijalähtöistä yritystä. Laureasta valmistuvien työllistymisprosentti oli Tilastokeskuksen sijoittumispalvelun mittauksen mukaan 97,9 % vuonna 2014. (Laurea 2015, 8-9.)

3.2 Pääasiallisen toimipisteen vaihto opiskeluaikana

Laureassa ovat mahdollisia kahdenlaiset siirrot; opiskeluoikeuden siirto toisesta ammattikorkeakoulusta sekä opiskeluoikeuden tai kampuksen vaihto Laureassa jo opiskeleville (Laurea 2015c). On tärkeää huomata, että termillä siirto-opiskelija tarkoitetaan virallisesti ammattikorkeakoulusta toiseen vaihtanutta opiskelijaa. Tässä työssä käsitellään vain toimipisteen vaihtaneita P2P-opiskelijoita, jotka ovat muuttaneet opiskeluoikeuttaan kampukselta toiselle, eli tässä tapauksessa Hyvinkäältä Tikkurilaan, tai toisinpäin.

Vuosien 2010-2015 aikana P2P-opiskelijoiden siirtymisiä Hyvinkään ja Tikkurilan välillä oli 14. Toimipistettä vaihdetaan pääasiassa vain yhteen suuntaan, eli Hyvinkäältä Tikkurilaan (Laurea 2015d). Mahdollisia syitä opiskelijan siirtoon voi olla useita. Näitä ei kuitenkaan siirtoa anottaessa tarkemmin tiedustella hakijalta, eikä tästä syystä tilastoida. Voisi ajatella, että syy

toimipisteen vaihtamiseen olisi useimmiten asuinpaikan vaihto, tai kokemus toisen toimipisteen laadukkaammasta opetuksesta.

Opiskelija voi hakea kampuksen vaihtoa ensimmäisen lukukauden jälkeen. Hakuaika on kahdesti vuodessa. Suoritettuja opintoja tulisi olla 23 opintopistettä per lukukausi, mutta tämän noudattaminen on vastaanottavan kampuksen harkinnan varaisena. Päätöksen opiskelijan hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä tekee vastaanottavan kampuksen koulutus- ja aluepalveluyksikön johtaja, tai hänen nimeämensä henkilö. (Laurea 2015c.)

3.3 Liiketalouden koulutus Laureassa

Liiketalouden koulutusta järjestetään Espoossa Leppävaaran ja Otaniemen kampuksilla sekä Hyvinkään, Lohjan ja Tikkurilan kampuksilla. Liiketalouden opiskelu on mahdollista sekä P2P-opintoina että perinteisinä opintoina, joista käytetään tässä opinnäytetyössä nimitystä mainstream. Leppävaaran kampuksella on lisäksi mahdollisuus opiskella liiketalouden tutkinto englanniksi kansainvälisessä Business Management -koulutusohjelmassa. (Laurea 2015a.)

Liiketalouden tradenomin tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä. Se koostuu liiketalouden ydinosaamiseen liittyvistä 150 opintopisteen opintokokonaisuuksista sekä 60 opintopisteen täydentävistä opinnoista. Opintoja voi suorittaa sekä päivä- että monimuoto-opintoina. Tarjolla on myös kokonaan virtuaalisesti toteutettava tutkinto. Normaalisti valmistuminen on mahdollista noin 3,5 vuodessa, mutta opintojen joustavuuden ansioista voi valmistua nopeammassakin aikataulussa. Täydentäviä opintoja voi valita oman kampuksen tarjonnan lisäksi myös muilta Laurean kampuksilta, sekä FUAS-korkeakoululiittouman yhteistyön kautta Hämeen ammattikorkeakoulusta ja Lahden ammattikorkeakoulusta. (Laurea 2015a.)

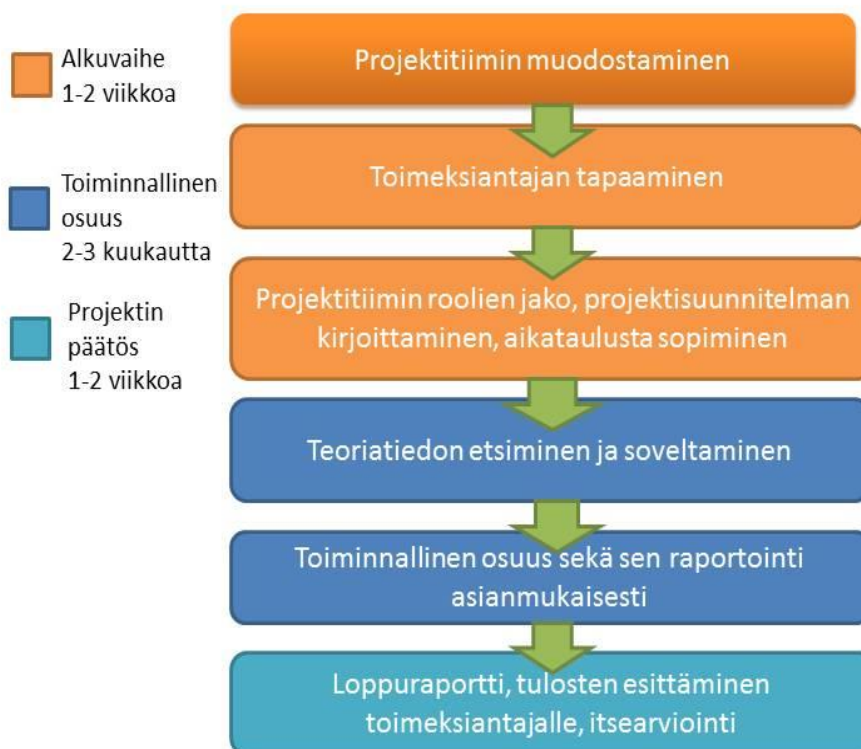
3.4 Liiketalouden P2P-koulutus Laureassa

Liiketalouden P2P-koulutusta järjestetään Tikkurilan ja Hyvinkään toimipisteissä. P2P-koulutuksen alussa opiskelija hankkii tietoperustaa liiketalouden tavallisimmista osaamisalueista projektityöskentelyn kautta. Työelämälähtöisissä autenttisissa projekteissa opitaan perinteisiä projektityötaitoja kuten tiimityöskentelyä. Projektien kautta opiskelija oppii oma-aloitteiseksi tiedonhakijaksi, jolle liiketoiminnan prosessit ja käytännöt ovat tuttuja. (Laurea 2015e.)

Perusopintojen aikana keskitytään liiketoiminnan analysoinnin kautta liiketoiminnan kehittämiseen. Tiedon oppimiseen ja uuden tiedon luomiseen käytetään erilaisia menetelmiä, kuten

esimerkiksi selvitysten tekeminen tutkittavasta asiasta. Projekteissa korostuu asiakasyhteistyö ja verkostoituminen. Ohjaajan tehtävänä on tukea vertaisoppimista. (Laurea 2015e.)

Projektin rakenne

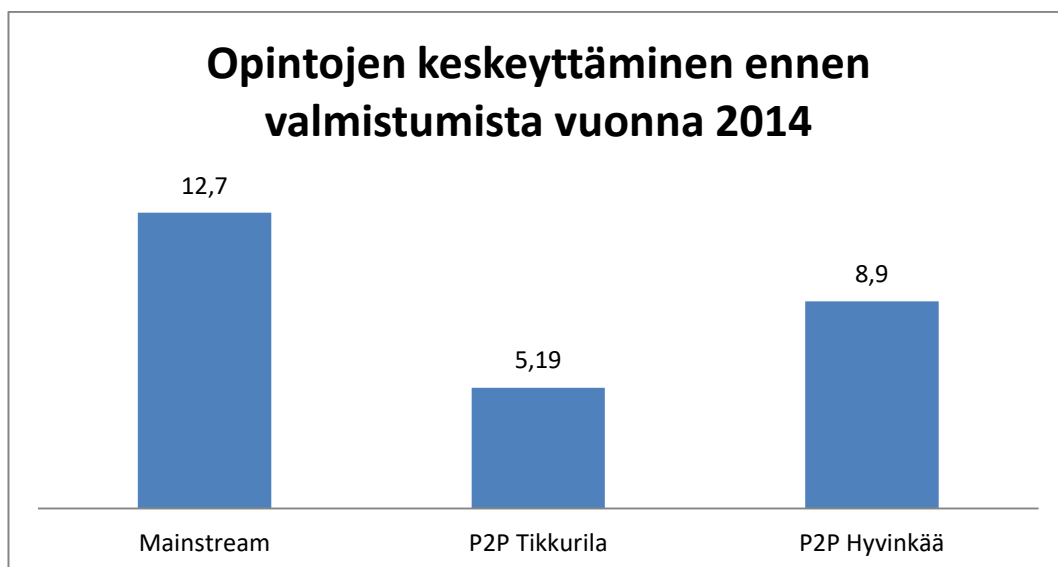

Kuvio 1: Projektin rakenne

Ammattiopintojen aikana opiskelija kehittää perusopintojen aikana saavutettua osaamistaan ja omaa yhteistyöverkostoaan omien uratavoitteiden mukaisesti. Opiskelija kykenee itsenäiseen projektijohtamiseen, ja opiskelijan tekeminen tähtää yhteistyöorganisaatioiden toimintaa kehittäväksi. Opinnäytetyö ja harjoittelu suoritetaan ammattiopintojen aikana, ja niiden tavoitteena on vahvistaa entisestään opiskelijan projektiosaamista ja kehittymistä omien urasuunnitelmien mukaisesti. (Laurea 2015e.)

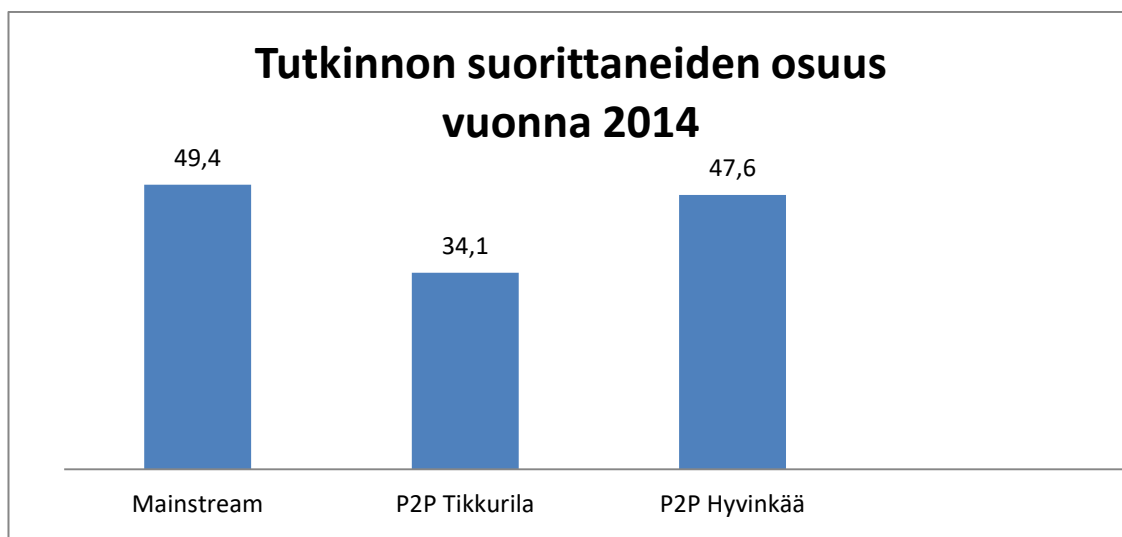
3.4.1 Tilastollisia eroavaisuuksia P2P:n ja mainstreamin välillä

Perinteisiin liikelouden opintoihin verrattuna P2P pärjasi paremmin tarkastellessa vuoden 2014 opintojen keskeyttämisprosenttia. Mainstream-opintoja suorittaneista 12,7% keskeytti opinnot ennen valmistumistaan, kun sama luku oli P2P-opinnoissa Hyvinkäällä 8,9% ja Tikkurilassa 5,19%. (Laurea 2015d.)

Kuvio 2: Opintojen keskeyttäminen 2014

Tutkinnon suorittaneiden osuus on P2P:lla hieman heikompi mainstreamiin verrattuna. Tutkinnon suorittaneiden prosentuaalinen osuus aloittaneista (5 vuotta aikaisemmin aloittaneiden opiskelijoiden amk-tutkinnon suorittaneista tarkasteluvuoteen mennessä) oli mainstreamilla 49,4%. Vastaava luku oli Hyvinkään P2P-linjalla 34,1% ja Tikkurilan P2P-linjalla 47,62%. (Laurea 2015d.)

Kuvio 3: Tutkinnon suorittaneiden osuus

3.4.2 P2P-opintojen rakenne Hyvinkään kampuksella

Tässä kappaleessa käydään läpi yhden opiskelijan näkemys projektin kulusta Hyvinkään kampuksella. Kuvaus projekteista on ajalta syksy 2012 - kevät 2013.

Hyvinkäällä projekteista saatava keskimääräinen opintopistemäärä projektia kohden on 15. Projektin henkilömäärä vaihtelee noin neljästä seitsemään. Projekteihin kuuluu olennaisena osana raportointi. Siihen kuuluu muun muassa jatkuvasti täydennettävä projektisuunnitelma, loppuraportti ja työtuntien seuraaminen. Tapaamisten sisältö on etukäteen määritelty pöytäkirjassa, ja tapaamisista laaditaan myös muistio.

Toimeksiantaja tavataan joko ryhmän ensimmäisen tapaamisen aikana, tai pian tämän jälkeen. Ensimmäisen tapaamisen aikana tehdään projektisopimus, projektisuunnitelma sekä valitaan projektipäällikkö ja projektisihteeri. Projektipäällikön tehtävänä on huolehtia projektin etenemisestä ja sen kirjaamisesta ohjeiden mukaisesti. Sihteeri valmistelee jokaista tapaamista varten pöytäkirjan, ja tekee tapaamisten sisällöstä muistion. Alkuvaiheessa sovitaan myös aikataulu tapaamisille ryhmän kesken, sekä ryhmän ja ohjaajan viikoittainen noin tunnin mittainen ohjaus, jolloin käydään projektin etenemistä läpi. Teoreettisen viitekehityksen hahmottuessa jaetaan jokaiselle opiskelijalle oma teoriaosio, jonka raportoidaan kirjallisesti, ja tätä ennen esitetään omalle ryhmälle suullisesti.

Projektin lopputuotos esitellään toimeksiantajalle yhdessä sovitulla tavalla, jonka jälkeen järjestetään arviointikeskustelu ryhmän ja ohjaajien kesken. Hyvinkäällä järjestetään luku-kauden päätteeksi tilaisuus, jossa esitellään muutamia menneen kauden projekteja, ja tätä varten valmisteltu esitys kuuluu myös projektiin.

3.4.3 P2P-opintojen rakenne Tikkurilan kampuksella

Tässä kappaleessa käydään läpi yhden opiskelijan näkemys projektin kulusta Tikkurilan kampuksella. Kuvaus projekteista on ajalta syksy 2013 - kevät 2016.

Tikkurilassa opiskelijaprojekteista saatava keskimääräinen opintopistemäärä on 5. Ryhmän koko vaihtelee suuresti projektista riippuen. Kirjallisten tuotosten määrä on projektikohtaista, mutta jokaisesta työstä tulee valmistella ainakin projektisuunnitelma sekä projektin loppuksi loppuraportti.

Projekti alkaa tapaamisella, jossa käydään projektin sisältöä läpi ja sovitaan projektipäällikkö. Toimeksiantaja tavataan joko samalla, tai sovitaan erillinen tapaaminen häntä varten. Projektin teoreettinen viitekehys kartoitetaan, ja sovitaan yhdessä kunkin vastuualue. Teori-

an jakamiseen muille voidaan käyttää esimerkiksi lukupiiriä, keskustelua tai yhteistä teorian kirjoittamista. Tapaamisia sovitaan tarpeen mukaan. Ohjaajien kanssa sovitaan yleensä tapaamiset vähintään projektin alkuun, keskivaiheille ja loppuun, ja lisäksi pidetään yhteyttä sähköisesti projektin aikana. Projektin lopussa esitetään lopputuotos toimeksiantajalle yhdessä sovitulla tavalla. Projektin päättyessä sovitaan arviointitilaisuus, jota varten tehdään itsearviointi sekä arvioidaan yhdessä ryhmän onnistumista.

4 Tutkimus

Tutkimuksen perusta on määritellä alustava tutkimusongelma. Tutkimusongelman perusteella valitaan esimerkiksi tutkimusmenetelmä ja aineiston hankinnan keino. Tämän jälkeen tutkittavaan aiheeseen perehdytään tarkemmin kirjallisuuden sekä kokeellisen tutkimuksen avulla. Tarvittaessa tässä vaiheessa vielä täsmennetään tutkimusongelmaa. Seuraavaksi tutkimukseen käytettävä aineisto kerätään haastattelun avulla. Nämä tiedot analysoidaan ja kasataan materiaalit yhteenvedoksi, josta johdetaan tulosten tulkinta ja raportointi. Aivan loppuksi esitetään tutkimuksen perusteella johtopäätökset. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 14-15.)

4.1 Tutkimusmenetelmä

Tämä tutkimus toteutettiin tutkimushaastatteluina. Haastattelu valittiin aineistonkeruumenetelmäksi sillä perusteella, että tarkoitus oli kerätä tietoa monipuolisesti, sekä kuulla haastateltavien mielipiteitä. Kohdennettuun haastatteluun liittyy tiettyjä erityispiirteitä, kuten haastateltavien valinta sillä perusteella, että he ovat kokeneet tietyn tilanteen (Hirsjärvi & Hurme 2001, 50). Valintaan vaikutti myös se, ettei aihetta oltu tutkittu aiemmin. Sen perusteella ei voitu etukäteen tietää mitä vastauksista mahdollisesti nousisi esille. Aiheesta osattiin odottaa laajoja monitahoisia vastauksia, sillä jokaisen kokemus eri kampuksilla opiskelusta on hyvin yksilöllinen. Tähän liittyen haastattelu koettiin myös paremmin motivoivaksi kuin lomakekysely. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 34.)

Haastattelutyypinä käytettiin puolistrukturoitua haastattelua eli teemahaastattelua. Tällöin haastattelukysymykset olivat kaikille samat, mutta kysymykseen vastaaminen tapahtui vapaasti. Strukturoitu haastattelu eroaa puolistrukturoidusta haastattelusta sillä tavoin, että vastausvaihtoehdot olisi annettu valmiiksi, ja vastaaja olisi voinut valita vaihtoehdoista itselleen sopivimman (Eskola & Suoranta 2000, 86).

Haastattelu on menetelmänä kvalitatiivinen, jossa keskitytään tarkastelemaan määrän sijasta vastausten sisältöä. Tarkoituksena oli kuvata opiskelijoiden omia kokemuksia, jolloin laadullinen menetelmä mahdollisti paremmin yksittäisten henkilöiden kokemusten käsittelyn. Kuten

Eskola & Suoranta (2000) toteavat, kvalitatiivisella tutkimuksella ei pyritä saamaan tilastollisia yleistyksiä, vaan sillä pyritään paremminkin kuvaamaan jotakin tapahtumaa tai ymmärtämään tiettyä toimintaa. Kvantitatiivinen menetelmä ei tullut kyseeseen sopivien haastattelukandidaattien vähäisen määrän vuoksi, sillä kyselytulokset eivät ole tässä tapauksessa yleistettävissä.

Osa haastatteluista tapahtui kasvokkain. Nämä haastattelut äänitettiin matkapuhelimella, jotta niiden läpikäynti olisi myöhemmin helpompaa. Äänitetyt haastattelut purettiin myöhemmin tekstiksi. Menetelmää kutsutaan litteroinniksi, joka tarkoittaa äänitteen kirjaamista kirjalliseen muotoon. Opinnäytetyötä varten äänitetyt haastattelut kirjoitettiin auki puhekielstä vastaavaksi. Menetelmänä litterointi vie aikaa, mutta on tarkka. (Kananen 2012, 109.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli analysoida vastausten eroavaisuuksia ja samankaltaisuuksia, sekä saada samalla uutta tietoa. Tästä syystä haastattelutyypiksi valittiin puoli-strukturoitu haastattelu. Teemahaastattelu olisi ollut tarkoitukseen nähden liian laaja, sillä selkeä tavoite oli löytää vastauksista yhteneväisyyksiä ja tehdä sitä kautta päätelmiä. Samasta syystä strukturoitu haastattelu olisi taas ollut liian suppea.

4.2 Tutkimuksen taustat

Kyselyhaastattelun opiskelijat arvottiin. Haastatteluun valittiin yhteensä kuusi opiskelijaa kaikista P2P- koulutuksessa keväällä 2015 opiskelevista opiskelijoista tai juuri valmistuneista, jotka ovat siirtyneet Tikkurilasta Hyvinkäälle tai vaihtoehtoisesti Hyvinkäältä Tikkurilaan.

Haastattelukysymykset laadittiin opiskelijoille sillä perusteella, että niiden avulla voitaisiin saada kattavasti tietoa molempien kampusten toimivista käytännöistä sekä kehitysehdotuksia tulevaisuutta ajatellen. Tarkoituksena oli selvittää syitä kampuksen vaihtamiselle P2P-ohjelman sisällä, kampusten eroavaisuudet hyvät ja parantamista kaipaavat käytännöt, omaa oppimista tukeneet käytännöt ja ideoita P2P-opintojen kehittämiseksi näiden pohjalta.

Kehittämispäälliköt valittiin tutkimukseen sillä perusteella, että heillä on ensikäden tietoa P2P:n kehittämisestä. Tutkimuksen kannalta oli hyvä saada vastakkainasettelua molempien sekä opiskelijoiden ja kehittäjien puolesta, ja sitä kautta katsoa kohtaavatko Laurean säädökset ja opiskelijoiden todellisuus. Molempien kampusten kehittämispäälliköt haastateltiin sähköpostin välityksellä aikataulullisista syistä.

Kehittämispäälliköille esitetyt kysymykset laadittiin selvittämään erityisesti sitä, ovatko P2P-opintojen eriävät käytännöt tulleet selville aiemmin, koetaanko yhtenäistäminen tarpeelliseksi ja onko käytäntöjen yhtenäistämistä edistäviä toimia tehty aiemmin.

4.3 Tutkimuksen eteneminen

Laureaan kohdistuvaa tutkimusta varten tuli hakea kirjallisesti tutkimuslupa heti opinnäytetyön aloittamisen yhteydessä. Tutkimusluvassa tuli kuvata muun muassa opinnäytetyön runko, arvioitu toteuttamisaika, haastattelukysymykset ja tavoitteet. Tutkimuslupaa haettiin ensimmäisen kerran 10.9.2015. Hakemusta pyydettiin vielä Laurean taholta tarkentamaan Winhasta pyydettyjen opiskelijatilastotietojen osalta, sekä täydentämään lopullisilla haastattelukysymyksillä. Lopulta myönteinen päätös tutkimuslupahakemukseen saatiin 25.9.2015.

Haastattelupyyntö lähetettiin sähköpostilla yhteensä 6 opiskelijalle, joilla oli kokemusta opiskelusta molemmilla kampuksilla. Näiden henkilöiden yhteystiedot saatiin Laureammattikorkeakoululta tutkimusluvan tietopyynnön kautta. Tietopyyntöön saatiin kattavat vastaukset 16.10.2015. Kampuksen vaihtoa tapahtuu pääosin vain Hyvinkäältä Tikkurilaan, joten kaikki vastaajat ovat Tikkurilassa opiskelevia tai jo Tikkurilasta valmistuneita.

Kaikki kuusi henkilöä saatiin haastateltua marraskuussa 2015. Haastateltaville annettiin mahdollisuus vastata sähköpostitse tai tavata. Kolme henkilöä vastasi sähköpostitse, ja kolme haastateltiin kasvokkain. Haastattelut järjestettiin yksilöhaastatteluina.

Kehittämispäälliköihin oltiin yhteydessä ensimmäistä kertaa syyskuussa 2015. Heitä informoitiin kehitteillä olevasta opinnäytetyöstä, ja pyydettiin varautumaan kommentteihin myöhemmässä vaiheessa. Kehittämispäälliköiden haastattelut tapahtuivat sähköpostin välityksellä pääasiassa aikataulullisista syistä. Haastattelukysymykset lähetettiin sähköpostitse joulukuun alussa 2015. Vastausaikaa annettiin kaksi viikkoa.

4.4 Tutkimushaastattelun haasteet

Metodina haastatteluun liittyy monenlaisia haasteita. Tulosten yleistämistä tulee harkita tarkkaan. Tuloksiin liittyy aina tulkintaa, joten haastattelukysymykset on syytä testata etukäteen ennen varsinaista haastattelutilannetta. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 11-12.)

Tässä tutkimuksessa haasteena oli pääasiallista kampuista vaihtaneiden opiskelijoiden vähäinen lukumäärä ja sitä kautta tavoitettavuus. Kysymysten asettelussa oli haasteita kysymysten fokuksen asettelussa, sillä vastaajaa ei haluttu millään tavalla johdatella, vaan kannustaa kertomaan omia kokemuksia.

4.5 Esihaastattelut

Tutkijan on tärkeää testata haastattelukysymyksiä viimeistään sitten, kun haastattelun lopullinen runko on valmis. Esihaastattelun avulla testataan muun muassa aihepiirien järjestystä, kysymysten muotoilua ja haastatteluun kuluvaan aikaan (Hirsjärvi & Hurme 2001, 72). Sekä opiskelijoiden että kehittämisspäälliköiden kysymyksiä testattiin etukäteen ulkopuolisella henkilöllä. Esitestaaajan vastausten perusteella päätettiin rajata kehittämisspäälliköiden vastauksia kolmeen tärkeimpään.

5 Tutkimustulokset

Tutkimustulokset on jaettu kahteen eri ryhmään, eli opiskelijoiden vastauksiin ja kehittämisspäälliköiden vastauksiin. Näiden ryhmien sisällä vastaukset on jaoteltu kunkin kysymysten alle, jotta olisi selkeää, mitä kohtaa käsitellään. Haastateltujen opiskelijoiden nimiä ei julkaista, vaan heistä käytetään nimitystä haastateltava 1-6.

5.1 Tutkimuksen luotettavuus

Kun tutkimus kohdistuu ihmisiin, tulee muistaa tietyt eettiset periaatteet. Tutkimuksen tärkein eettinen velvoite on luottamuksellisuus. Se tarkoittaa sitä, että tutkijan tulee esittää vain sellaista tietoa, joka on varmaa ja oikeaksi todettua. Lisäksi tutkijan tulee ottaa huomioon mahdolliset seuraukset, joita kohderyhmälle voi tutkimuksen tulosten julkaisun myötä tulla. Vastauksia käsitellessä tulee huomioida myös mahdollinen tulkinnanvaraisuus. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 188-189.)

Tutkimuksen luotettavuutta kuvaavat termit validiteetti ja reliabiliteetti. Tutkimuksen validiteetilla tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin tutkimus mittaa tutkittavaa asiaa. Validiteetti jakautuu sisäiseen ja ulkoiseen; ulkoisella tarkoitetaan tulkintojen, johtopäätösten ja aineiston välisten suhteiden pätevyyttä ja sisäisellä teoreettisten ja käsitteellisten määrittelyjen oikeanmukaisuutta. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta eli eitulkinannvaraisuutta; jos toinen tutkija tekee saman tutkimuksen, saako hän samat tutkimustulokset. (Eskola & Suoranta 2000, 210-211.)

5.2 Opiskelijoiden vastaukset

Ensimmäisessä kysymyksessä opiskelijoilta tiedusteltiin syytä, miksi he olivat päättäneet vaihtaa kampusta. Kysymällä syytä vaihtoon haluttiin selvittää, onko kampusten välillä jokin suuri yksittäinen tekijä, jonka vuoksi kampusten vaihtoa tapahtuu. Suurin osa, eli viisi kuudesta

vastaajasta sanoi vaihdon syyksi Tikkurilan kampuksen paremman sijainnin. Yksi vastaajista kertoi vaihdon syyksi halun hakea opiskelija-asuntoa Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiöltä, joka ei ollut mahdollista Hyvinkäällä opiskellessa. Tikkurilan kampuksen mainittiin myös olevan isompi, viihtyisämpi ja modernimpi kuin Hyvinkään vastaavan, ja nämä seikat olivat myös vaikuttaneet päätökseen.

Toinen kysymys käsitteli Hyvinkään ja Tikkurilan P2P-opintojen suurimpia eroavaisuuksia. Neljä kuudesta vastaajasta mainitsi suurimpana erona projektien laajuuden. Tikkurilan projektien 5 opintopisteen laajuus miellytti vastaajaa numero 3, joka kertoi seuraavasti: ”Tikkurilassa koin erityisen hyväksi useat (5-6) samanaikaista erityylistä projektia”. Yksi vastaajista koki lyhyempien projektien tuovan vaihtelevuutta ja mielekkyyttä opintoihin. Kaksi vastaajista kehui Tikkurilan projektivalikoimaa monipuolisemmaksi.

Kolmannessa kysymyksessä kartoitettiin kampusten hyviä ja kehittämistä kaipaavia käytäntöjä. Projektikäytäntöjen todettiin yleisesti olevan toimivimmat Hyvinkäällä. Tämän puolesta puhuivat vastaajat muun muassa numero 1 ja 2 kommentteillaan ”käytänteet ovat mielestäni Hyvinkäällä huomattavasti selkeämmät” ja ”suurimpia eroja on projektin laajuus ja teorian omaksuminen, jotka toimivat paremmin Hyvinkäällä”. Hyvinkäällä mainittiin toimivina käytänteitä selkeä projektiprosessi; sen sisältö, eteneminen ja teoriaosuus, ja projektin kautta opittavat monialaiset kirjalliset tuotokset. Näiden oppimisesta vastaaja kertoi seuraavasti verrattuna Tikkurilaan: ”enemmän kirjallisia tuotoksia kuten kokouksen pöytäkirja, tuntien kirjaaminen exceliin ym. yleishyödyllisiä taitoja businessmaailmassa”. Vastaajan numero 1 mielestä Tikkurilassa projektin runko ei ole selkeä, ja toisinaan se riippuu opettajastakin. Tikkurilassa ei myöskään tarvitse esittää teoriaa muille tiimin jäsenille, vaikka erilaiset projektiesitykset nähtiin tärkeänä esiintymistaitojen vahvistajana. Tikkurilan P2P-käytännöissä olisi kehitettävää ainakin kommentoijan numero 2 mielestä: ”tuntuu ihan koe-eläinkokeelta: laitetaan opiskelijoita samaan tilaan ja katsotaan saadaanko jotain aikaiseksi vai ei.” Hyvinkäällä hyväksi havaittiin viikoittaiset tapaamiset ohjaajan kanssa, jotka olivat avuksi erityisesti opintojen alussa palautteen saamisessa ja varmuuden kasvattamisessa. Vastaajan numero 2 mielestä taas ”Tikkurilassa ohjaajalla ei ole varsinaista roolia, hänet vaan on nimetty sitä varten jos tulee ongelmia, niin voi kysyä”.

Neljäs kysymys koski sitä, kumpi kampus tarjosi paremmat mahdollisuudet omaan oppimiseen, sekä syitä mielipiteeseen. Tähän kysymykseen vastaukset olivat monialaisia. Puolet vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että kehittyminen on opiskelijasta itsestään kiinni. Molemmilla kampuksilla tarjotaan kehittymiseen eväät, mutta opiskelijan itsensä tulee olla aktiivinen ja tiedonjanoinen. Kaksi vastaajista piti Hyvinkäätä parempana, kaksi Tikkurilaa, ja kahden mielipide oli neutraali.

Hyvinkäätä puoltavat kommentit liittyivät opintojen rakenteeseen. Vastausten mukaan Hyvinkäällä projektien teoriaosuus on valvotumpaa, ja teorian opiskeluun käytetään enemmän aikaa. Niin kutsuttu ”vapaamatkustaminen” tuli myös esille yhdestä vastauksesta. Tällä tarkoitetaan projektin suorittamista muiden tiimin jäsenten kustannuksella tekemättä itse töitä. Vastauksen mukaan Tikkurilassa voi teorian lukemisen kiertää tekemällä jonkin muun tehtävän projektissa, kun taas Hyvinkäällä jokaisen on pidettävä presentaatio omasta teoria-alueestaan, joka koettiin toimivaksi käytänteeksi. Haastateltava numero 2 totesi vapaamatkustamisesta seuraavasti: ” Kun vapaamatkustamisen mahdollisuus on, niin joku aina käyttää sitä”. Haastateltava numero 3:n mielestä ”Hyvinkäällä oli mielestäni kehittymisen kannalta parempaa se, että toimeksiantaja nähtiin koko tiimillä ja kaikki joutui ottaa vastuun esiintymisestä”. Hyvinkäätä moitittiin kuitenkin vastaajan numero 6 toimesta projektien vanhan aikaisuudesta ja epärelevanttiudesta.

Ammatillisen kehittymisen kannalta Tikkurilaa puoltavissa kommentteissa tuli esille opintotarjonnan monipuolisuus, oma-aloitteisuuteen kannustaminen ja kansainvälisyys. Myös ilmapiiri koettiin mainitsemisen arvoiseksi; haastateltava numero 4 kertoi Tikkurilan kampuksesta seuraavasti: ”Myös rennompisuutta opiskeluun ja oppilaiden ja opettajien välinen hyvä meininki kannusti opiskeluun enemmän”. Vapaasti valittavat opinnot olivat vastaajan numero 6 mielestä helpommin valittavissa ja monipuolisempia Tikkurilassa. Tikkurilan opetuksen laatuun otettiin kantaa kahdella kommentilla; toinen puolesta, toinen vastaan. Haastateltava numero 1 koki opetuksen tason kärsivän siitä, että suurin osa tunneista on opiskelijoiden itsensä pitämiä. Vastaaja numero 6 sen sijaan koki juuri opetuksen hyvän tason Tikkurilan vahvuudeksi ammatillisen kehittymisen kannalta.

Kysymys numero 5 pyysi haastateltavaa pohtimaan millaisia muutostöitä ylipäätään P2P tarvitsisi. Vastauksissa esille nousi neljä selkeää teemaa; enemmän talouden ja rahoituksen opintoja, lisää kansainvälisiä projekteja, enemmän ohjelmistojen läpikäymistä ja selkeämpää opintojen ohjaamista. Neljä kuudesta vastaajasta näki kehittämisen tarvetta opintojen ohjauksessa. Lisää ohjausta toivottiin opintojen haastavissa vaiheissa, kuten harjoittelupaikan valinnassa, juuri kampusten välisten siirtymien jälkeen ja valmistumisen kynnyksellä. Vastaaja numero 6 kommentoi seuraavasti: ”Enemmän kommunikaatiota siirto-opiskelijoiden ja ohjauvan opettajan välille. Nyt tuntuu että siirto-opiskelijat aina unohdetaan eikä ikinä oikein tiedetä miten meidän kanssa tulisi toimia”. Vastaaja numero 4 kertoo asiasta näin: ”Minulta ei olisi kukaan kysellyt opintojen edistymistä tai hops keskustelusta, jos en olisi itse ollut erittäin aktiivinen”

Puolet vastaajista koki erilaisiin tietokoneohjelmiin tutustumisen tällä hetkellä riittämättömäksi. Opiskelijat lisäisivät opintoihin muun muassa vierailevia luennoitsijoita, yritysvierailuja ja laajempaa kielitarjontaa. Kaksi vastaajista toivoi kansainvälisempiä projekteja. Pereh-

dytyksen suhteen toivottiin muun muassa seuraavaa: ”Opintojen alkuun sellainen opintojen aloitus kuukausi/lukukausi, jolloin käydään ihan perusjuttuja läpi. Mikä on projekti, miten se tapahtuu, mitä minulta odotetaan”. Kyseinen opiskelija koki myös, että uusien opiskelijoiden perehdyttäminen oli jätetty vain vanhojen opiskelijoiden harteille. Kokonaisuudessaan alan muutoksissa mukana pysyminen koettiin tärkeäksi, kuten haastateltu opiskelija numero 5 totesi: ”opintojen tulisi myös seurata sitä, mitä työelämässä tällä hetkellä haetaan liiketalouden työnhakijoilta”.

5.3 Kehittämispäälliköiden vastaukset

Ensimmäisessä kysymyksessä kehittämispäälliköitä pyydettiin mainitsemaan kolme heikkoutta ja kolme vahvuutta toimi-alueensa kampuksen P2P-linjassa. Tikkurilassa vahvuuksia olivat kehittämispäällikkö Johanna Lahden mukaan: ”joustavuus aloittaa projekteja nopeallakin aikataululla, mahdollisuus tarjota paljon erilaista osaamista tuottavia projekteja opiskelijoille ja useille toimeksiantajille, sekä ohjaajien monipuolinen osaaminen”. Heikkouksista Lahti kertoi seuraavasti: ”projektien suuri määrä voi aiheuttaa pirstaleisuuden tunnetta, ohjaajilla on erilaisia tapoja ohjata projekteja ja arviointikäytänteissä on vielä yhtenäistämisen tarpeita”.

Hyvinkäällä kehittämispäällikkönä toimii Arja-Helena Meronen. Hän kertoi Hyvinkään kampuksen P2P-linjan vahvuuksiksi seuraavaa: ”Innostava, kannustava ilmapiiri, jossa ohjaajat tiiviisti opiskelijoiden kanssa ”samassa veneessä”, joustava, salliva ja kannustava kulttuuri, oppimista ei rajoiteta opintojaksojen tavoitteisiin, pitäjännteisesti kehitetty toimintakulttuuri sekä sapluuna/toimintamalli projektityöhön, byrokratian vähäisyys, enemmän kuin pelkkä työelämäintegraatio, joiltain osin on työelämää”. Heikkoutena hän mainitsi ajoittaisen kiireen.

Seuraava kysymys käsitteli kampuksien kehittämistoimia. Kehittämispäälliköiltä kysyttiin kolmea tärkeintä P2P:n suhteen päätettyä ja tehtyä kehittämistoimenpidettä. Tikkurilassa näitä olivat taloushallinnon ja kansainvälisten projektien lisääminen, ja vaihto-opiskelijoiden helpompi liittäminen projekteihin, yhteistyön vahvistaminen Vantaan Yrittäjien kanssa, sekä toimeksiantajien osallistuminen entistä enemmän arviointeihin ja palautteenantoon. Hyvinkään kolme tärkeintä kehittämistoimenpidettä olivat perehdyttämisoppaan muutos päivitettäväksi toiminnan käsikirjaksi eli laatukäsikirjaksi, taloushallinnon projektien kehittäminen kirjanpidon virtuaalitoteutuksen avulla, sekä yhteistyön lisääminen lukioiden ja Hyrian kanssa avointen ammattikorkeakouluopintojen avulla.

Kolmannessa kysymyksessä kartoitettiin kehittämispäälliköiden tietoja P2P:n eriävistä käytännöistä Tikkurilan ja Hyvinkään välillä. Lahden mukaan näitä ovat projektien laajuus, projektien ohjaukseen liittyvät erot; Hyvinkäällä on tarkemmin määritetty projektin etenemiseen ja

ohjaukseen liittyviä, kun taas Tikkurilassa projektin etenemisen ja ohjaamisen raamit määritetään projekti- ja ohjaajakohtaisesti. Project Online -projektinhallintajärjestelmän käyttö Hyvinkäällä, sekä eriävät käytännöt projekteihin ilmoittautumisessa. Merosen mukaan suurimpia eroja olivat tietoperustan kuuluminen tiiviimmin projekteihin Hyvinkäällä, Hyvinkäällä laatukäsikirjan mukaisesti ohjauksen osuus ennalta määritellympi kuin Tikkurilassa, Project Onlinen käyttö projekteissa sekä Hyvinkäällä ohjauksessa käytettävä työparimalli eli kaksi ohjaajaa projektissa.

Viimeinen kysymys käsitteli sitä, tulisiko P2P-koulutusten olla yhtenäisiä sisällöiltään kampuksesta riippumatta, ja millaisiin toimiin on ryhdytty käytäntöjen yhtenäistämisen suhteen. Johanna Lahden mukaan tasaisen laadun takaamiseksi kaikkien laureaisten projektitoteutusten pitäisi sisältää tiettyjä yhteisiä elementtejä, mutta ”toisaalta on hyvä säilyttää riittävä ”vapaus” toteuttaa koulutusta, jotta joustavuus ja nopea reagointikyky säilyvät”. Hän mainitsi myös alueelliset eriävät tarpeet, jotka yksiköiden toiminta-alueella olisi hyvä huomioida. Hän kertoo myös, että kehittämispäällikkötiimin tehtäväksi on tälle lukuvuodelle annettu juuri yhtenäisen projektin toteuttamisen prosessikuvauksen tekeminen sekä Laurean yhteisen mallin luominen; ”tavoite on kuvata pedagogisen prosessin eteneminen projektiopinnoissa sisältäen ohjaavat ja kriittiset tekijät kuten esim. ohjaaminen, tietoperustan kytkeytyminen projektiin jne.”.

Arja-Helena Merosen mielestä käytäntöjen ei tarvitse olla täysin yhdenmukaisia, kunhan tasalaatuisuus on turvattuna. Hänen mukaansa eri kampusten malleista voidaan ottaa käyttöön hyviä käytäntöjä, mutta ”käytänteiden siirtämisessä pitää muistaa, että käytännön kehittymisen takana on aina pitkä prosessi, jonka seurauksena ihmiset sitoutuvat toimintatapaan. Kun malleja siirrellään, osa tuosta puuttuu”. Tästä syystä yhdenmukaistaminen tulee tehdä huolella, mutta tiimeille tulee myös jättää mahdollisuus kehittää omaa toimintaansa. Merosen kertoi myös samasta yhdenmukaisen prosessimallin luomisesta kuin Lahti. Merosen mukaan yhdenmukaistamista on tehty myös moduulien tavoitteiden mukaisen osaamisen kehittämiseksi.

6 Johtopäätökset ja kehitysehdotukset

Pääasiallinen kampuksen vaihtamisen syy on tutkimuksen perusteella toisen kampuksen parempi sijainti. Esimerkiksi kokemus toisen kampuksen paremmuudesta tai sopivammasta opetuksen painotuksesta eivät olleet syitä siirtymiselle. Molempien kampusten P2P-opinnoissa nähtiin sekä hyviä että kehittämistä kaipaavia käytänteitä. Kumpikaan kampuksista ei noussut selkeästi toista paremmaksi.

Selkeitä samankaltaisuuksia oli huomattavissa siitä, mihin suuntaan kehittämispäälliköt ovat opintoja kehittämässä, ja missä opiskelijat huomasivat sille tarvetta. Esimerkiksi kansainvälisyysopintoja toivottiin lisää, ja se on selkeä kehityssuunta myös kehittämispäälliköiden mielestä. Vastanneet opiskelijat kaipasivat opintoihinsa lisää ohjausta erityisesti suurten muutosten kuten työharjoittelun ja valmistumisen kynnyksellä, ja Tikkurilassa onkin opintojen ohjaukseen liittyen aloitettu vastikään 3 opintopisteen kokonaisuus.

Tikkurilassa hiomista kaipaisi erityisesti juuri projektiopintojen sisällön selkeys. Hyvinkään tapa tilastoida ja raportoida ja esittää tietoja projektin aikana on tulevan työelämän kannalta tärkeää. Tätä kautta oppii erilaisten lukujen valossa tarkastelemaan sekä omaa työtään että projektin etenemistä, sekä käyttämään seurannassa erilaisia ohjelmistoja. Myös teorian tiedon käyttäminen projektissa voisi Tikkurilassa olla paremmin hyödynnettävissä. Hyvinkäällä tehokas malli on se, että opiskellaan ensin jokin teoria-alue itse, ja sitten opetetaan se muille. Tällä tavoin saa oppia siitä miten presentaatio rakennetaan, miten tieto jalostetaan ymmärrettävään muotoon muille sekä esiintymiskokemusta ryhmän edessä - kaikki tuikitarpeellisia taitoja työelämässä.

Opiskelijoiden ja kehittämispäälliköiden vastausten perusteella täysin yhtenäiset P2P-opinnot eivät ole tarpeellisia. Kuitenkin kampusten välistä yhteistyötä lisäisi projektien samankaltaisuus ja ymmärrettävyys. Esimerkiksi tikkurilalaiset opiskelijat, jotka kaipaavat enemmän taloushallintoa, voisivat valita projekteja myös Hyvinkäältä, ja hyvinkääläiset kieliopintoja halajavat saisivat täydennettyä opintoja Tikkurilassa. Myös vähemmän suosittuja projekteja voisi olla mahdollista täyttää paremmin tällä tavoin. Vaikka tämä projektien valitseminen eri kampusten tarjonnasta on teoriassa mahdollista, niin tällä hetkellä se kuitenkin on vaikeaa. Projektien toteutus tehdään eri tavoin, ja projekteista ilmoitetaan vain oman kampuksen opiskelijoille.

Uskoisin kehittämispäälliköiden mainitseman prosessikuvauksen auttavan juuri tässä. Yhtenäinen malli palvelisi paitsi opiskelijoita, myös henkilökuntaa. Prosessikuvauksen ei tarvitse määritellä liian tarkasti ohjeita koskien esimerkiksi projektin laajuutta tai toteuttamistapaa, vaan enemmänkin selkeyttää jo olemassa olevia käytäntöjä, ja auttaa varmistamaan opintojen laatu toimipaikasta riippumatta.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Eskola, J. & Suoranta, J. 2000. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Helsinki University Press.

Kallioinen, O (toim.). 2008. Oppiminen Learning by Developing -toimintamallissa. Helsinki: Edita Prima Oy.

Kananen, J. 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylä: Tampereen yliopistopaino Oy.

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015. Laurea-ammattikorkeakoulun hakijan opas 2015.

Lääveri, A., Korkalainen, K., Oinonen, M. & Oyer, J. 2014. Kerro kaverille kans. Kokemuksia ja näkemyksiä Laurean P2P-opiskelusta. Jyväskylä: Grano Oy.

Ora-Hyytiäinen, E (toim.). 2009. Learning by Developing -toimintamalli ja arvioinnin haasteet. Helsinki: Edita Prima.

Prittinen, J. 2000. Projektioppiminen ammattikorkeakoulussa. Ammatillisen opettajakorkeakoulun julkaisuja D:129: Hämeenlinna

Vesterinen, P. 2001. Projektiopiskelu ja oppiminen ammattikorkeakoulussa. Lievestuore: ER-Paino Ky

Vyakarnam, S., Illes, K., Komos, A. & Madritsch, T. 2008. Making a difference. A Report on Learning by Developing - Innovation in Higher Education at Laurea University of Applied Sciences. Helsinki: Edita Prima Oy.

Sähköiset lähteet

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015a. Opiskelu ja hakeminen. Viitattu 4.8.2015.
<http://www.laurea.fi/opiskelu-ja-hakeminen/amk-tutkinnot>

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015b. Laurea työnantajana. Viitattu 5.8.2015.
<http://www.laurea.fi/laurea/laurea-tyonantajana>

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015c. Siirto- ja vaihtohaku. Viitattu 24.9.2015.
<http://www.laurea.fi/opiskelu-ja-hakeminen/hakeminen/siirto-ja-vaihtohaku>

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015e. Opetussuunnitelma, Liiketalouden koulutusohjelma Peer to Peer. Viitattu 10.2.2016 ja 9.11.2016.
http://soleops.laurea.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjOps/tab/tab/cssrep?ryhma_id=5143092&valkiel=fi&stack=push3

Oikkonen, P. 2011. Käsitemallin analyysi projektioppimisesta. Viitattu 17.9.2015.
<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/82734/gradu05227.pdf?sequence=1>

Julkaisemattomat lähteet

Laurea-ammattikorkeakoulu. 2015d. Winha tilastot. Tiedot vastaanotettu 16.10.2015.

Kuviot

Kuvio 1: Projektin rakenne.....	12
Kuvio 2: Opintojen keskeyttäminen 2014.....	13
Kuvio 3: Tutkinnon suorittaneiden osuus	13

Liitteet

Liite 1: Tutkimuslupahakemus

Liite 2: Haastattelukysymykset

Tutkimuslupahakemuksen tulee sisältää ainakin seuraavat seikat.
Tarvittaessa voit antaa lisätietoja liitteessä

<i>Nimi:Liisa Komulainen</i>	
<i>Tehtävä/virka-asema/oppiarvo:opiskelija</i>	
<i>Osoite:</i>	
<i>Puhelinnumero:</i>	
<i>Sähköposti:</i>	
<i>Päiväys:22.9.2015</i>	
<i>Työn [tutkimuksen, opinnäytetyön, jatkokotutkinnon] tekijä/t:</i>	<i>Opinnäytetyö Liisa Komulainen</i>
<i>Koulutusohjelma/korkeakoulu/yliopisto:</i>	<i>Laurea-ammattikorkeakoulu Tradenomi</i>
<i>Toimipiste:</i>	<i>Tikkurila</i>
<i>[tutkimuksen, opinnäytetyön, jatkokotutkinnon] Ohjaaja/ohjaajat:</i>	<i>Petri Oikkonen</i>
<i>Työn/tutkimuksen nimi:</i>	<i>Yhtenäisten opiskelukäytänteiden toteutuminen Tikkurilan ja Hyvinkään P2P-koulutuksissa</i>
<i>Tavoitteet/ tutkimusongelma:</i>	<i>Selvittää ja poimia Hyvinkään ja Tikkurilan P2P koulutuksien toimivimmat käytännöt siirto-opiskelijoiden mielestä ja esittää johtopäätöksiä kuinka koulutuksia</i>

	<p><i>kannattaisi kehittää yhtenäisempään suuntaan.</i></p> <p><i>Siirto-opiskelijalla tarkoitetaan opiskelijaa, joka on vaihtanut pääasiallista kampuista opintojen aikana. Tutkimuksellinen osa toteutetaan tutkimushaastatteluna, jossa haastatellaan sekä Hyvinkään että Tikkurilan kampuksien P2P-koulutuksessa opiskelleita siirto-opiskelijoita, ja sitä kautta selvitetään molemmilta kampuksilta toimiviksi todetut käytännöt.</i></p> <p><i>Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa Laurea-ammattikorkeakoululle uutta tietoa ja uusia kehittämisideoita. Siirto-opiskelijoiden näkökulma koulutuksen kehittämiseen on kyseisessä ammattikorkeakoulussa uusi, ja useammalla kampuksella opiskelleilla on hyödyllistä tietoa koulutuksen vertailun perustaksi. Hyvät ja huonot puolet kartoittamalla on mahdollisuus kehittää P2P-koulutusta tehokkaampaan ja yhtenäisempään suuntaan.</i></p> <p><i>Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostuu Laurea-ammattikorkeakoulussa käytössä olevasta Learning by Developing- toimintamallista sekä P2P-mallin tutkimisesta. Opinnäytetyössä käsitellään myös yleisesti projektimuotoisen, eli tunnetummin problem based learning- opiskelumallin käyttöä korkeakoulutuksessa.</i></p>
<p><i>Tarvittavien tietojen / aineistojen määrittely:</i></p> <p><i>Tarkka rajaus mitä tietoja tarvitaan, missä tiedostomuodossa ne tarvitaan ja miten tiedot toimitetaan tutkimusluvan hakijoille:</i></p>	<p><i>Winhasta tiedot:</i></p> <p><i>Kaikkien siirto-opiskelijoiden määrä vuonna 2010-2014. Laureasta lähteneiden ja Laureaan tulleiden siirto-opiskelijoiden vuonna 2010-2014.</i></p> <p><i>P2P sisällä siirtyneet opiskelijat määrä vuonna 2010-2014 ja mahdolliset syyt siirroille. Jos on tilastoitu muuttoliike opiskelijoista Tikkurilasta Hyvinkäälle siirtyneet ja Hyvinkäältä Tikkurilaan siirtyneet, nämä luvut myös vuosilta 2010-2014 ja mahdolliset syyt siirroille. Laurean ulkopuolelle siirtyneiden määrä vuonna 2010-2014.</i></p> <p><i>P2P Tikkurila valmistuneiden määrä vuonna 2010-2014, ja valmistumisprosentit.</i></p> <p><i>P2P Hyvinkää valmistuneet määrä 2010-2014, ja valmistumisprosentit. Laureasta yleisesti kaikki valmistuneet määrä 2010-2014 ja valmistumisprosentit.</i></p> <p><i>P2P opiskelijoiden valmistumisprosentti vuosilta 2010-2014. Perus liiketalouden linjan opiskelijoiden valmistumisprosentti vuosilta 2010-2014.</i></p> <p><i>Keskeytysprosentti 2010-2014 P2P-linjalla. Keskeytysprosentti 2010-2014 perinteisen liiketalouden koulutuksen puolella.</i></p> <p><i>Laurean kaikkien opiskelijoiden määrä vuonna 2010-2014.</i></p>

	<p><i>Tiedot luvan hakija haluaisi sähköpostilla ottamalla yhteyttä henkilöön, jolla on oikeus päästä Winha-järjestelmään näkemään tietoja (Tanja Tamminen?)</i></p>		
<p><i>Aikataulu (noin kahden kuukauden tarkkuudella):</i></p>	<p><i>Työstän opinnäytetyötä syyskuu-joulukuu 2015.</i></p>		
<p><i>Liitteet (edellyttään: tutkimussuunnitelma, kyselylomake, teemahaastattelurunko jne.):</i></p>	<p><i>Haastatteluna esitettävät kysymykset kehittämispäälliköille Johanna Lahdelle ja Arja-Helena Meroselle:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Minkälaisia haasteita P2P-koulutuksessa on?</i> <i>2. Millaisia kehittämistoimia P2P:n suhteen on päätetty viimeisen vuoden aikana?</i> <i>3. Mitkä ovat suurimmat erot Tikkurilan ja Hyvinkään P2P-koulutusten välillä?</i> <i>3. Tulisiko P2P-koulutusten olla yhtenäisiä sisällöiltään kampuksesta riippumatta? Jos, niin mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, jotta linjat olisivat yhtenäisemmät?</i> <i>4. Millainen on P2P:n tulevaisuus?</i> <p><i>Kysymykset opiskelijoille:</i></p> <p><i>Kyselyhaastattelun opiskelijat valitaan arpomalla kolme opiskelijaa kaikista P2P:n tämän hetkisistä opiskelijoista, jotka ovat siirtyneet Tikkurilasta Hyvinkäälle ja toiset kolme arpomalla nykyisistä P2P:n opiskelijoista, jotka ovat siirtyneet Hyvinkäältä Tikkurilaan. Otan yhteyttä sopiviin opiskelijoihin sähköpostitse, kunnes saan kasaan noin 6 opiskelijaa sopimaan kanssani haastatteluun. Käsittäkseni siirtymiä on vähemmän Tikkurilasta Hyvinkäälle, joten mikäli sopivia haastateltavia ei löydy, haastattelun vain nykyisin Tikkurilassa opiskelevia siirto-opiskelijoita.</i></p> <p><i>Haastattelukysymykset opiskelijoille:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Mistä syistä vaihdoit pääasiallista kampustasi opintojesi aikana?</i> <i>2. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat erot Hyvinkään ja Tikkurilan P2P-opintojen välillä?</i> <i>3. Mitkä käytännöt koet erityisen hyväksi, tai vastaavasti kehittämistä kaipaaviksi molemmilla kampuksilla?</i> <i>4. Jos mietit omaa oppimistasi, kumpi kampus tarjoaa/tarjosi siihen paremmat mahdollisuudet ja miksi? Mitkä ovat mielipiteeseesi johtaneet syyt?</i> <i>5. Jos saisit kehittää P2P-koulutusta, mitä tekisit?</i> 		
<p><i>Päätöksentekijä</i></p>	<p><i>Tutkimuslupa myönnetään</i></p>	<p>x</p>	<p><i>Tutkimuslupaa ei myönnetä</i></p>

täyttää Laureassa	Perusteet
Päätöksentekijä nimi ja päivämäärä	Hilkka Heinonen 25.9.2015

Tutkimusluvan myöntämisen ja tietojen/aineiston luovuttamisen ehtona on se, että tutkimuksen/selvityksen tekijä sitoutuu huolehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen/selvityksen tekijä on velvollinen käyttämään tietoja/aineistoa luottamuksellisesti ja ainoastaan tämän tutkimuksen/selvityksen tekemiseksi sekä turvaamaan tarkastelemiensa henkilöiden intimitetin ja anonymiteetin. Tutkimuksen/selvityksen toteuttamisen jälkeen aineisto hävitetään asianmukaisella tavalla.

Jos tutkimuksessa syntyy henkilötietolain mukainen henkilörekisteri, tulee liitteenä olla myös tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste (Hetil (523/99) 10§ ja 14§) tai rekisteriseloste (Hetil (523/99) 10§). Tarvittaessa hakemuksen liitteenä tulee olla myös tutkimuseettinen ennakoarviointilausunto.

Tutkimusluvan hakija toimittaa myönteisen päätöksen henkilölle, joka vastaa aineiston luovuttamisesta Laurea-ammattikorkeakoulun sovelluksesta. Tässä yhteydessä tutkimusluvan saanut sopii myös esim. kyselyjen lähettämisen käytännön toteuttamisesta.

Haastattelukysymykset

Opiskelijoiden haastattelukysymykset

1. Mistä syistä vaihdoit pääasiallista kampustasi opintojesi aikana?
2. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat erot Hyvinkään ja Tikkurilan P2P-opintojen välillä?
3. Mitkä käytännöt koet erityisen hyviksi, tai vastaavasti kehittämistä kaipaaviksi molemmilla kampuksilla?
4. Jos mietit omaa oppimistasi, kumpi kampus tarjoaa/tarjosi siihen paremmat mahdollisuudet ja miksi? Mitkä ovat mielipiteeseesi johtaneet syyt?
5. Jos saisit kehittää P2P-koulutusta, mitä tekisit?

Kehittämispäälliköiden haastattelukysymykset

1. Mitkä ovat kampuksesi P2P:n vahvuudet ja heikkoudet? Mainitse ainakin kolme.
2. Millaisia kehittämistoimia kampuksesi P2P:n suhteen on päätetty ja tehty (esimerkiksi viimeisen vuoden aikana)? Esim. yhteistyökuvioita, uusia opintojaksoja, painotuksia, kansainvälisyttä, jne. Mainitse 3 tärkeintä.
3. Mitkä ovat tietojesi mukaan suurimmat erot Tikkurilan ja Hyvinkään P2P-koulutusten välillä?
4. Tulisiko P2P-koulutusten olla yhtenäisiä sisällöiltään kampuksesta riippumatta? Miksi tai miksi ei? Jos kyllä, niin mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, jotta linjat olisivat yhtenäisemmät?